

Efter framgångsrikt lobbyarbete: Industrins kraftaggregat undantas från EUP

Elektronikindustriföreningens ordförande, Eric Östlund, och föreningens talesman i fråga om EUP-direktivet, Vidar Wernöe, har bedrivit ett intensivt lobbyarbete som nu har gett resultat.

Om strömförsörjningsdirektivet hade antagits i sin ursprungliga form hade konsekvenserna för industrin blivit mycket stora. Då skulle samtliga kraftaggregat, från enkla ac/dc-omvandlare för laptops och mobiler till labbaggregat och DIN-skenemonterade ac/dc ha omfattats av förordningen.

Direktivet kommer att leda till att många produkter måste konstrueras om för att kunna uppfylla kraven. Nya elsäkerhets- och EMC-prov kommer följaktligen att behövas och produkterna skall därefter produktions sättas. Allt detta måste ske inom ett år eftersom reglerna kommer tillämpas från 1 januari 2010.

– Det är inte möjligt för små och medelstora företag att genomföra detta på så kort tid. Många av dessa företag har nischade produkter i relativt små volymer som man har utvecklat genom flera år. Företagen skulle därför ha tvingats välja mellan att fortsätta att sälja sina produkter utan att uppfylla kraven för CE-märket eller att inte sälja alls vilket troligen skulle leda till

personalneddragningar. Företagen skulle hamna i en rävsax, säger Vidar Wernöe.

Både tillverkare och importörer kommer att påverkas av direktivet. En överslagskalkyl visade att minst ett tiotal av medlemsföretagen skulle drabbas och därtill minst ett hundratal distributörer. För exempelvis katalogdistributörer skulle produkterna behövas finnas tillgängliga redan under våren 2009 för att komma med i 2010-års katalog, något som knappast är görligt.

TRÄFF MED MYNDIGHETER

För att agera för EIFs medlemmar, ca 200 små och medelstora elektronikföretag, har Vidar Wernöe och Eric Östlund fört intensiva diskussioner med Energimyndigheten och Näringsdepartementet under de senaste månaderna. Myndigheterna har fått se praktiska exempel på hur EUP-direktivet påverkar produkter och vilket arbete som krävs för att uppfylla de kommande lagkraven.

För de tre typerna av kraftaggregat gäller olika regler: Aggregatet till vänster omfattas inte av direktivet eftersom dess effekt överstiger 250 W. Laddaren för konsumentprodukter i mitten omfattas av direktivet vilket dock labbaggregatet till höger inte gör, eftersom det är avsett för industriell miljö.

Vidar Wernöe har tillsammans med Eric Östlund bedrivit ett intensivt lobbyarbete, något som fick genomslag under omröstningen i Bryssel.

Dels handlade det om att ge en bild av hur elektronikföretag arbetar, dels att få myndigheterna att se att det finns många små och mellanstora elektronikföretag som skulle drabbas hårt av om EUP-direktivet och dess dotterdirektiv för "standby" och "off mode" skulle omfatta alla kraftaggregat. Vad innebär då EUP-direktivet?

EKODESIGN

EuP är en förkortning av Energy Using Products. Direktivet om ekodesign av energianvändande produkter (2005/32/EC), som antogs i juli 2005, ligger till grund för en ny lag om ekodesign av energianvändande produkter. Den infördes i Sverige den 1 maj i år. Lagen innebär att tillverkare måste ta hänsyn till energianvändning och andra miljöfaktorer redan när produkten formges.

Nya energikrav

De svenska ekodesignkraven kommer att börja tillämpas ett år efter beslut. Då skall en produkt i sk "off mode" och i "standbyläge" inte överskrida 0,5 W utan last. Verkningsgraden skall vara minst 85 procent (medelvärde) för effekter upp till 51 W. Två år efter kravets införande höjs gränsen till 87 procent.

Hittills har ett 20-tal olika produktkategorier pekats ut. Först ut är krav för standby och off mode-förluster, vilka räknas som "horisontella" krav eftersom de gäller flera produktkategorier. Arbetet med att ta fram produktkrav pågår på EU-nivå.

LÖNANDE PÅTRYCKNINGAR

Omröstningen i EU den 17 oktober om miljökrav för externa nätaggregat visar att EIFs påtryckningar har gett resultat. Utfallet av omröstningen blev att kraftaggregat för industriellt bruk, enligt vissa definitioner, undantas.

Externa kraftaggregat definieras i detta sammanhang som växelspanning in, en utspänning och extern last. Last och kraftaggregat skall finnas i separata höljen, förbundna med varandra. Generellt gäller reglerna för aggregat upp till 250 W och för de produkter som omfattas av standbydirektivet. Detta gäller enbart hushållsprodukter, alltså inte för industriprodukter.

Undantagna är spänningsomvandlare (t ex 220/110 Vac), UPS, batteriladdare (batteriet skall vara direkt anslutet). Omvandlare till halogenlampor (separat reglering

kommer), aggregat för medicinska produkter och reservdelar till befintliga aggregat.

KOMMER ATT SKÄRPAS

Som med andra EU-direktiv kommer en översyn att göras senast inom fyra år och då troligtvis medföra ytterligare skärpta krav.

– Även om man idag inom industrin inte omfattas av direktivet så är det viktigt att tänka på detta redan när man utvecklar nya produkter, manar Vidar Wernöe.

Precis som med RoHS-direktivet får dessa nya krav spridningseffekter ut till industriapplikationer.

Gunnar Lilliesköld

KALENDARIUM

Höstmöte 6 november 2008, Villa Källhagen, Djurgården.
Sista torsdagen i varje månad kl. 18:00 hålls "torsdagstanken" på Saddle BAR, Tegnérgatan 9 i Stockholm. Maila till Håkan Isoz [hn-isoz@tele2.se] om du kommer!
Elektronikforum:
www.evertiq.info/forum
"Jönköpingstanken" på Bishop Arms i Jönköping. Kalendarium:
http://www.elektronikindustriforeningen.se/index.php?sida=3